



Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към отстраняване и преодоляване на трудностите в обучението и към създаване на алтернативи за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. Гарантиране на правото на всеки ученик на достъп до училище, най-близо до неговото местоживееене, и на правото му на качествено образование;
2. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
3. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик - индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подобаващ начин, така че ученикът да развие и да разгърне максимално своя потенциал;
4. Равноправие и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на обучение и научаването и при участието им в дейността на училището;
5. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища - управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, стимулиране, насърчаване на учениците към изграждане на толерантни взаимоотношения, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;
6. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование - училище/ученик, семейството и общността;
7. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;

8. Нетърпимост и отхвърляне на дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;

9. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно нуждите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището гарантира участие и изява на всички ученици в класната стая и включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. Кариерно ориентиране на учениците;
3. Занимания по интереси;
4. Грижа за здравето въз основа на информация от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации;
5. Осигуряване на общезитие;
6. Дейности по превенция на насилието, стратегии за справяне с кризисни ситуации и преодоляване на проблемното поведение;
7. Превенция на обучителните затруднения.

Дейностите за реализиране на тези задачи включват:

1. Регулярни екипни срещи между класния ръководител, учителите и другите педагогически специалисти за:
 - а) преглед и обсъждане на събраната информация за обучението и развитието на ученика;
 - б) изготвяне на план за действие за обща подкрепа за ученици;
 - в) обмяна на информация и на добри педагогически практики.
2. На родителите се предоставя информация и при необходимост се канят на екипните срещи.
3. По време на срещите се води протокол, който се подписва от всички участници в срещата.
4. Графикът на срещите се прилага към годишния план за дейността на училището.

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство и работа в екип;
2. образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности и участие в проекти, програми, форуми и в други изяви на общинско, областно, национално и международно равнище;

3. учебни предмети, модули и дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците.

Изграждането на позитивен психологически климат е важна задача за приобщаване на учениците от уязвими групи, за преодоляване на проблемното им поведение и за преодоляване на затрудненията им с приобщаването в образователната и училищната среда.

Дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1.обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2.използване на посредник при решаване на конфликт в училище;

3.консултиране на ученика с психолог/педагогически съветник

Дейностите се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други. Те имат за цел изграждане на позитивен организационен и психологически климат в училище, включително чрез психологическа подкрепа.

Психологическата подкрепа е насочена към учениците, учителите, училищното управление и родителите и включва:

1. създаване на условия за сътрудничество, взаимопомощ, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес;

2. предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;

3. групов работен с ученици; кризисна интервенция;

4. работен със средата, в която е детето или ученикът - семейството, връстниците.

5. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;

6. създаване на условия за включване на ученика в занимания, съобразени с неговите интереси и потребности;

7. индивидуална подкрепа за ученика от личност, на която той се доверява (наставничество);

8. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;

9. други дейности, определени в правилника за дейността на институцията.

Дейностите се осъществяват в училището от подготвен за разрешаване на конфликтни ситуации учител, психолог и/или педагогически съветник, невъвлечен в конкретния конфликт, който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му. Дейностите се осъществяват по желание на ученика и/или на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, или по препоръка на класния ръководител. За всички предприети дейности с учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователната и училищната среда, с участието в дейността на институцията и с поведенческите им прояви, се изисква информираното съгласие на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, освен в

случаите когато родителят/представителят на детето/лицето, което полага грижи за детето, се явява заплаха за живота и здравето на детето/ученика.

При отказ от страна на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, да изрази съгласие или да окаже съдействие за реализиране на дейностите за преодоляване на проблемното поведение на детето/ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователната и училищната среда, с участието в дейността на институцията и с поведенческите прояви, или когато родителят/представителят на детето/лицето, което полага грижи за детето, се явява заплаха за живота и здравето на детето/ученика, директорът на съответната институция в системата на предучилищното и училищното образование писмено уведомява отдела за закрила на детето по местоживеенето на детето/ученика.

Оценката на индивидуалните потребности на ученици в риск се извършва от психолог и/или от социален работник в училището съвместно с класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището. Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на детето и неговата среда.

Работата с ученик по конкретен случай е метод, който цели гарантиране на индивидуален подход при предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето или ученика и на равен достъп до образование чрез координирани дейности на специалистите в училището, насочени към детето или ученика, към родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, и към обкръжението на ученика.

Работата по конкретен случай се предоставя на ученик, за който допълнителната подкрепа за личностно развитие е срочна и цели подкрепа за самостоятелното и независимо функциониране на ученика, за развитието на неговите силни страни, както и за предотвратяване на проблеми в поведението, на отпадането от обучение и на социалното изключване.

Проблемите в поведението на ученика може да се изразяват в трудности в общуването с връстници, стеснителност, липса на мотивация или желание за включване в обучителния процес, изолация и социално отдръпване, агресивни прояви и конфликти, психично страдание, липса на напредък в обучението, бягства от училище.

Социалното изключване на детето или ученика може да се изразява в занемареност на грижите към него, отпадане или отказ от обща или от допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина или училището, отказ от предоставяне на социални услуги в общността или от предоставяне на грижи в специализирана институция, наличие на насилие и на риск.

Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;
3. партньорство с родителите;

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

При изграждане на училищната политика за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи трябва да се постига единомислие, да се мисли всеобхватно, възникналите проблеми да не се разглеждат едностранчиво, да се търсят по възможност най-добрите рационални решения в полза на всички деца от уязвими групи, ученици в риск или с проблемно поведение, да се полагат координирани и последователни усилия и мерки за създаване на по-сигурна училищна среда, която да осигури на всички учащи необходимите условия за полезен и положителен учебен труд.

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет/Протокол № 17/14.09.2017г./ и е утвърдена от Директор със Заповед № РД-04-05/15.09.2016 г.